

LÀM THẾ NÀO ĐỂ NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO HỆ CỬ NHÂN CHẤT LƯỢNG CAO TẠI KHOA NN&VH TRUNG QUỐC

GVC Trịnh Hoàng Lân

Khoa NN&VH Trung Quốc - ĐHNH - ĐHQGHN

1. Đặt vấn đề

Từ năm học 2001-2002, Trường ĐHNH đã có hệ đào tạo cử nhân ngoại ngữ chất lượng cao. Đây là một chủ trương đúng, nhằm đào tạo được đội ngũ những cử nhân ngoại ngữ có năng lực để bổ xung vào đội ngũ giáo viên giảng dạy của trường sau này cũng như cho các lĩnh vực quan trọng khác của đất nước như: Kinh tế, quốc phòng, ngoại giao... Đây là nhiệm vụ đào tạo mới, hết sức khó khăn đòi hỏi các cấp lãnh đạo, đòi hỏi thầy và trò cùng hợp lực suy nghĩ, tìm tòi để nâng cao chất lượng đào tạo của hệ này. Qua gần 3 năm trực tiếp giảng dạy, chúng tôi xin tham luận như sau:

2. Làm thế nào để nâng cao chất lượng đào tạo của hệ cử nhân ngoại ngữ chất lượng cao

Theo chúng tôi, chất lượng đào tạo phải là hệ quả của sự phối hợp giữa giáo trình, phương pháp giảng dạy của thầy, phương pháp học tập của trò và điều kiện có cơ sở vật chất cho giảng dạy, học tập và nghiên cứu khoa học.

2.1. Giáo trình chất lượng cao

Chúng ta đều biết rằng: giáo trình là tài liệu, là căn cứ để thầy dạy và trò học. Giáo trình phản ánh nội dung dạy học, yêu cầu dạy học, nguyên tắc dạy học, mục tiêu đào tạo, góp phần quan trọng trong việc quyết định hiệu quả của việc dạy và học.

Vậy giáo trình dùng cho hệ cử nhân ngoại ngữ chất lượng cao ngoài các tính chất chung phải có thêm những điều kiện gì khác ? Trong thời gian vừa qua, có khoa sử dụng chung giáo trình như hệ bình thường, cộng thêm một số tài liệu bổ trợ. Riêng ở khoa NN&VN Trung Quốc, với sự giúp đỡ của nhà trường cũng như sự nỗ lực của tập thể cán bộ giảng dạy, chúng tôi đã biên soạn được bộ giáo trình riêng cho hệ cử nhân chất lượng cao. Tuy rằng chưa thật hoàn chỉnh cần tiếp tục bổ sung,

sông cũng góp phần nâng cao giảng dạy và học tập của hệ cử nhân chất lượng cao tiếng Trung Quốc.

Trong quá trình giảng dạy và thực hiện giáo trình, chúng tôi thấy rằng:

+ Giáo trình phải đảm bảo yêu cầu chung về tri thức cơ bản như hệ thường.

+ Song giáo trình phải tăng dần độ khó, yêu cầu sự suy nghĩ và sáng tạo của học sinh (độ khó ở đây là so với yêu cầu của từng năm, chứ không phải là năm I học giáo trình của năm thứ II...)

+ Kiến thức trong giáo trình nên cập nhật, nội dung phong phú, đa dạng, để cập tất cả các mặt của đời sống xã hội.

+ Nội dung của bài tập phong phú hơn, đa dạng hơn, có những bài tập phải yêu cầu tư duy sáng tạo của học sinh.

2.2. Phương pháp giảng dạy

Học sinh hệ cử nhân chất lượng cao đã được tuyển chọn qua hình thức thi tuyển. ở khoa NN-VH Trung Quốc, 95% là học sinh đã học tiếng Trung ở trường PTCN - ĐHNN - ĐHQG Hà Nội. Các em có nhận thức nhanh, có tư duy độc lập trong học tập. Do đó hỏi người thầy phải suy nghĩ và đưa ra phương pháp giảng dạy cho phù hợp và có chất lượng. Theo chúng tôi, giảng dạy thực hành tiếng cho hệ cử nhân chất lượng cao, người thầy chỉ giữ vai trò hướng đạo.

Trong mỗi bài giảng thường chia làm 2 phần:

- Nội dung của giáo trình: Phần này học sinh tự học nghiên cứu ở nhà, trên lớp nếu có thắc mắc nêu ra thầy trò cùng giải quyết. Nếu học sinh không có ý kiến gì, người thầy phải chủ động nêu lên những vấn đề khó (từ vựng, ngữ pháp...) xem học sinh đã nắm vững chưa? Yêu cầu từng học sinh phải nêu lên được chính kiến của mình.

- Nội dung của bài tập thực hành: Phần này yêu cầu học sinh phải chuẩn bị trước, tự mình tìm tài liệu (lấy từ trên mạng internet, từ các giáo trình tham khảo...) với các chủ điểm tương ứng với chủ điểm của giáo trình.

Sau đó tự học sinh tự trình bày (từ vựng, ngữ pháp, nội dung), cả lớp góp ý kiến, giáo viên tổng kết.

Đối với bài tập thực hành, từng tuần giáo viên có thể sử dụng những thiết bị kỹ thuật được trang bị như máy chiếu, băng, đài... nhằm tăng thêm không khí sôi nổi trong học tập. Do yêu cầu của phương pháp giảng dạy như vậy, theo chúng tôi, đội ngũ giáo viên giảng dạy ở hệ chất lượng cao thì ngoài sự nhiệt tình và phẩm chất tư cách tốt phải có trình độ chuyên môn vững vàng, có năng lực và phương pháp truyền đạt, có tư duy khoa học...

2.3. Phương pháp học tập của sinh viên

Đối với sinh viên đại học nói chung, sinh viên hệ chất lượng cao nói riêng, phương pháp học tập chủ yếu là tự học. Muốn tăng cường hiệu quả tính tự học của

sinh viên hệ chất lượng cao, ngoài phần giáo trình của từng bài yêu cầu sinh viên phải tự chuẩn bị bài, giáo viên căn cứ nội dung của từng bài để giao thêm bài tập cụ thể cho sinh viên, có kiểm tra đánh giá tại lớp.

3. Kiến nghị

- Hàng năm nên có nguồn kinh phí cho công việc bổ sung và hoàn chỉnh giáo trình (vì giáo trình mới, thời gian gấp...).

- Có kinh phí mua sắm băng, đĩa, hình, tài liệu học tập tham khảo (cụ thể cho từng lớp, từng khoa, từng năm học).

- Do đặc điểm thuận lợi của sinh viên học tiếng Trung Quốc (gần Trung Quốc, trường ta có mối quan hệ lâu năm với một số trường đại học ở Quảng Tây). Chúng tôi đề nghị hàng năm các lớp chất lượng cao tiếng Trung Quốc được đi thực tế một điểm nào đó ở tỉnh Quảng Tây hoặc Vân Nam nhằm nâng cao kỹ năng thực hành tiếng cũng như phong phú thêm về tài liệu giảng dạy, học tập cho thầy và trò.

- Để hoàn thành nhiệm vụ giảng dạy ở chất lượng cao, giáo viên phải tốn rất nhiều công sức đề nghị có chế độ đãi ngộ tương ứng đối với giáo viên dạy các lớp này.

- Giảng dạy và học tập ở hệ cử nhân chất lượng cao không chỉ dừng lại ở kỹ năng thực hành tiếng, do vậy đề nghị các bộ môn khác như lý thuyết tiếng v.v cũng phải có giáo trình riêng, chế độ riêng ...